

СХВАЛЕНО
Рішенням педагогічної ради
Мукачівської ЗОШ I-III ст. № 2
ім. Т.Г. Шевченка
протокол № 6 від 13.03.2026

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора школи
Катерина МИГОВИЧ
наказ №39 від 13.03.2026 р.

**Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Мукачівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 ім. Т.Г.Шевченка
Мукачівської міської ради Закарпатської області**

**Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Мукачівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 ім.
Т.Г.Шевченка Мукачівської міської ради Закарпатської області**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Мукачівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2 ім. Т.Г. Шевченка (далі - Положення) встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту закладу освіти, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язані виконувати норми даного Положення.

II. Поняття та принципи академічної доброчесності та норми забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

2.1. Академічна доброчесність це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- прозорість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;

- відкритість і прозорість;

- відповідальність за порушення академічної доброчесності (плагіат, списування, генерація тексту III без посилання);

2.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- фабрикація вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

- фальсифікація свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу.

- списування виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- обман надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- необ'єктивне оцінювання свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

- генерація тексту за допомогою штучного інтелекту, без зазначення посилання.

2.5. Протиставлення приватних інтересів інтересам закладу освіти, педагогічної спільноти наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

2.6. Приватний інтерес будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

III. Норми та правила академічної доброчесності педагогічних працівників:

3.1. Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

3.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

- 3.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.
- 3.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах шкільного життя.
- 3.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.
- 3.6. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.
- 3.7. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.
- 3.8. Формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.
- 3.9. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожний урок, виховний захід, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.
- 3.10. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.
- 3.11. Поважати думку здобувачів освіти і підтримувати учнівські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяти розкриттю їх інтелектуального потенціалу.
- 3.12. Не створювати здобувачам освіти на уроках чи під час ДПА сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, захистів робіт МАН.
- 3.13. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму, плюралізму та патріотизму.

IV. Норми та правила академічної доброчесності здобувачів освіти

- 4.1. Гідно нести звання здобувача освіти, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.
- 4.2. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення освітнього процесу.
- 4.3. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: відвідувати уроки та працювати над створенням індивідуальної освітньої траєкторії.
- 4.4. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших учнів та учителів;

використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної, самостійної, лабораторної роботи, ДПА.

4.5. Не пропонувати неправомірну винагороду учителям при оцінюванні результатів перевірочних робіт.

4.6. Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, перевірочних робіт. Не копіювати в інших здобувачів освіти лабораторних робіт, комп'ютерних програм, рефератів.

4.7. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних занять.

4.8. Поважати учителя як людину, особистість, педагога й співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.

4.9. Розвивати в собі лідерські якості, уміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.

4.10. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.

4.11. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.

4.12. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у учнівському середовищі, бути толерантним.

4.13. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя учнівської спільноти закладу освіти.

4.14. Бережливо ставитися до майна закладу освіти та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях закладу, на його території.

V. Санкції за порушення академічної доброчесності

5.1. Заходи впливу за порушення академічної доброчесності це визначені законодавством України та цим Положенням заходи відповідальності, що застосовуються до учасників освітнього процесу (учнів та педагогічних працівників) у разі недотримання ними норм академічної етики та чесності.

5.2. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

5.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до педагогічного, науково-педагогічного працівника закладу освіти:

5.3.1. Заходи академічної відповідальності у закладі загальної середньої освіти:

Виключення зі складу педагогічної ради, науково-методичної ради чи інших колегіальних органів управління закладу освіти з позбавленням права бути їх членом на строк від одного до трьох років.

Позбавлення права участі в роботі комісій з проведення підсумкової атестації учнів, предметних олімпіад, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт (МАН) на строк від одного до трьох років.

Позбавлення права брати участь у програмах обміну, стажуваннях, грантових проектах та програмах педагогічної мобільності на строк від одного до трьох років.

Позбавлення права здійснювати керівництво шкільними гуртками, науковими секціями учнів (МАН) або бути наставником для молодих спеціалістів на строк від одного до трьох років.

Позбавлення права бути керівником або відповідальним виконавцем освітніх проєктів, інноваційних розробок чи експериментальних програм на базі школи на строк від одного до трьох років.

Заборона претендувати на присвоєння педагогічного звання (наприклад, «старший учитель», «учитель-методист») на строк від одного до трьох років.

Виключення зі складу редакційних колегій методичних збірників, шкільних видань чи газет з позбавленням права членства в них на строк від одного до трьох років.

Анулювання результатів оцінювання або підсумкової атестації учня (у разі виявлення плагіату чи списування).

Позбавлення кваліфікаційної категорії (або пониження категорії) за результатами позачергової атестації.

Позбавлення педагогічного звання, присвоєного раніше.

Позбавлення шкільних нагород, грамот, дипломів, відзнак чи почесних звань, присуджених закладом освіти за особливі досягнення.

5.3.2. Заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності:

- догана;
- звільнення із закладу освіти.

5.4. Педагогічний працівник закладу, стосовно якого встановлено факт порушення академічної доброчесності та притягнуто до відповідальності, позбавляється права подавати документи на присвоєння педагогічного звання (наприклад, «старший учитель», «учитель-методист») протягом одного року з моменту прийняття відповідного рішення педагогічною радою або органом управління.

5.5. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

5.5.1. Виховні заходи реагування:

- Додаткові заняття обов'язкове відвідування тематичних бесід, уроків або тренінгів, присвячених правилам цитування, авторському праву та важливості чесного навчання;
- Усне зауваження попередження від вчителя чи адміністрації про неприпустимість порушень та ознайомлення з наслідками повторних випадків;
  - Письмове попередження офіційне повідомлення батьків (або законних представників) про факт порушення академічної доброчесності;
  - Переробка роботи, підготовку якого було порушено (контрольна робота, реферат, проєкт тощо). вимога повторно виконати навчальне завдання,

5.5.2. Заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

- Повторне оцінювання перескладання підсумкової перевірки знань (тематичної, семестрової чи річної) з відповідного предмета;
- Повторне вивчення навчального матеріалу окремих тем або модулів навчальної програми; повторне опрацювання;

- Обмеження у заохоченнях позбавлення права бути висунутим на отримання нагород (похвальних листів, грамот), участі в учнівських олімпіадах, конкурсах-захистах МАН чи програмах учнівського обміну на термін до одного року;
- Скасування внутрішніх шкільних пільг чи бонусів, встановлених закладом освіти для відмінників навчання;
- Обмеження в органах самоврядування виключення зі складу учнівської ради або позбавлення права обиратися до неї на термін до одного року;
- Відрахування із закладу освіти (крім осіб з особливими освітніми потребами).

5.6. У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у підсумковій (річній) оцінці або результатах державної підсумкової атестації (ДПА), на підставі яких учень отримав документ про базову чи повну загальну середню освіту, такий результат може бути анульовано, а виданий документ про освіту визнано недійсним у порядку, встановленому законодавством.

5.7. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до учнів під час участі в олімпіадах, конкурсах (зокрема МАН) чи змаганнях: негайне припинення участі у відповідному заході; анулювання результатів участі в конкурсі (для особи, яка вчинила порушення).

5.8. Будь-яка особа (вчитель, працівник адміністрації, представник батьківського комітету), яка бере участь в організації олімпіади, конкурсу, журі чи вступного випробування до закладу та вчинила порушення академічної доброчесності, негайно виводиться зі складу відповідної комісії та відсторонюється від організації таких заходів.

5.9. Повний перелік стягнень за конкретні порушення (плагіат під час контрольних робіт, списування, використання заборонених гаджетів) визначається внутрішнім Положенням про академічну доброчесність закладу та правилами проведення конкретних конкурсів.

5.10. Школа може встановлювати різні види відповідальності за порушення доброчесності залежно від віку учня (початкова, середня чи старша школа), серйозності проступку, а також застосовувати суворіші санкції за повторне порушення. Це стосується як учнів, так і педагогічних працівників.

5.11. Категорично забороняється встановлювати різні рівні відповідальності залежно від місця проживання учня, соціального статусу батьків, національності чи будь-яких інших ознак, що мають ознаки дискримінації.

VI. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

6.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

6.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на конференції.

6.3. Положення доводиться до відома здобувачів освіти на зборах класів, а також оприлюднюється на сайті закладу.

6.4. Заступник директора закладу, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

- забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.